

2018-10-21

Cykelvägar inom Sollerö Socken - en del av Mora kommuns cykelplan

Mora kommuns cykelplan är efterlängtd

Det finns många vinster med cykelvägar. Ökad trafiksäkerhet, bättre miljö, bättre förutsättningar för friluftsliv och rekreation, bättre folkhälsa, smidig arbetspendling, tillgänglighet till service samt miljösmart turism är några. Det är därför mycket positivt att Mora kommun nu satsar på cykelvägar i bred politisk enighet. Vi ser fram emot de konkreta resultaten. Planen ska förstås vara en plan för hela kommunen, där också cyklande inom och mellan byarna samt mellan byarna och centralorten premieras och tryggas.

Sollerö socken, som ju är känd som en cykelbygd, har stolta traditioner och goda förutsättningar för cykling. Här finns ett vittförgrenat nätverk av byvägar som ger goda möjligheter att ta sig fram utan att använda de mest trafikerade vägarna. I några fall är det emellertid angeläget att separera cyklandet från trafiken i övrigt.

För Solleröns del behövs separerade vägar för främst Gruddbo – Sollerö Camping, Campingen – Gesunda och Gesunda- Vika. Sundsvägen är i stort sett i hela sin sträckning bred med markerade sidobanor, vilket gör cykling där förhållandevis säker. Undantaget är vid Sundet, där det är trångt och dålig sikt. Akuta förbättringsåtgärder krävs för den befintliga gång- och cykelvägen Levsnäsvägen – Campingen. Nyanläggning krävs mellan Campingen och Gesunda. Hela sträckningen längs Soldvägen mellan Gruddbo och Gesunda bör kommunen alternativt Trafikverket ta ansvar för. Den befintliga gång- och cykelvägen Gesunda – Ryssa och den planerade Ryssa - Vika kan underhållas av byarna själva med begränsad hjälp av Sockenföreningen och kommunen. En väg av samma karaktär som Levsnäsvägen - Campingen är den mellan MC-klubben och Vika. Den går också på privat mark utan avtal med markägarna om skötseln. För vägarna mellan Gesunda och Vika har Ryssa byförening servitut och alltså avtal med samtliga markägare.

Vi ser det också som angeläget att förbättra säkerheten för gång- och cykeltrafiken på Soldvägen ända från Levsnäsvägen till bortom vägskalet Utanmyra – Bengtsarvet på Bengtsarvsvägen. Det bör kunna ske genom att något bredda Soldvägen och att begränsa hastigheten till 40 km/tim.

”Vatubuttn” – Sollerö Camping

Gång- och cykelvägen ”Vatubuttn”/Levsnäsvägen - Sollerö Camping anlades i samband med att vägförbindelsen mellan Sollerön och Gesunda förbättrades. Då byggdes en ny

bro, "Långbanken" breddades på hela sträckan och en gångväg anlades söder om banken. På Lerön gjordes miljöåtgärder för friluftslivet och turismen. Sollerö Sockenförening var pådrivande till dessa åtgärder. När så Mora kommun drog va-ledning från Gruddbo till campingen kom ett lägligt tillfälle att etablera en gång-och cykelväg vid sidan av ledningen. Vägen bekostades av Mora kommun och Sollerö Gemensamhetsskog. Det var en välkommen satsning av många olika skäl, bland annat för att förbättra tillgängligheten till campingen och badplatsen mm. De boende på campingen och i stugorna fick också bättre tillgänglighet till servicen på "Båkkan".

Problemet med gång-och cykelvägen Gruddbo – Campingen är att vägkroppen inte preparerades tillräckligt bra för att förhindra tjälskador. På främst den västra delen av vägen utgör sprickbildningen av asfalten på våarna en mycket stor fara för olyckor för cyklister. De åtgärder som vidtagits av kommunen har begränsat sig till enkelt lappande av sprickorna. Det har gjorts efter årligen återkommande påstötningar från bland andra sockenföreningen och ibland genomförts först när halva sommaren har gått. Vägen har successivt försämrats och ett fortsatt lappande är inte tillräckligt. Olyckor där cyklister har cyklat omkull har skett med bland annat armbrott som följd. Det har väckt frågan om vem som ansvarar för vägen. Är det markägarna som upplåtit sin mark? För snöröjning och klippning av vägrenarna har Sockenföreningen svarat utan att egentligen ha de ekonomiska resurser som krävs. Men ställs ekonomiska resurser till förfogande kan Sockenföreningen göra de nödvändiga förbättringarna och även sköta underhållet.

Vem har ansvaret?

Det är Sockenföreningens uppfattning att Mora kommun bör ta på sig ansvaret för gång-och cykelvägen Levsnäsvägen – campingen. Kommunen har servitut för va-ledningen och den bör kunna utvidgas att omfatta också vägen. Det är förstas orimligt att de enskilda markägarna ska ha ansvaret. Inte heller Sollerö Gemensamhetsskog kan ha det mot bakgrund av domstolsutslag om samfälligheters verksamhetsutrymme. Sockenföreningen har ingen försäkring som täcker eventuella olyckor och inte heller ekonomiska möjligheter att förbättra och underhålla vägen. Det kan gå så långt att åtminstone den västra delen av vägen måste stängas av. Det rimmar förstas illa med kommunens ambitioner med cykelplanen. I sommar har problemet accentuerats genom både ökat nyttjande av vägen och ett undermåligt underhåll. Många cyklister har valt landsvägen på grund av cykelvägens dåliga standard. För ansvaret mer långsiktigt för hela sträckningen Gruddbo – Gesunda bör kommunen komma överens med Trafikverket.

Korsningen i Gruddbo – "Vatubuttn"

Det krävs åtgärder för att förbättra säkerheten från fyrvägs korsningen i Gruddbo till anslutningen till den befintliga gång-och cykelvägen vid "Vatubuttn"/avfarten till Levsnäs. Att se till så att sikten är god genom att begränsa häcken söder om vägen och sly norr om vägen är enkla och självklara åtgärder som Trafikverket tillsammans med markägarna bör svara för. Markägaren norr om vägen har också röjt och på så sätt avsevärt förbättrat sikten. Häcken söder om växer däremot in på vägbanan...

Men en särskild cykelväg borde finnas också mellan korsningen och den befintliga gång- och cykelvägen. Det är inte enkelt att åstadkomma men går genom att bredda landsvägen norrut och räta ut kurvan något vid avfarten till Levsnäs. Det skulle ge plats för en gång- och cykelbana från strax före korsningen ända ner till den befintliga gång- och cykelvägen. Det här är en åtgärd som bör ges högsta prioritet med tanke på trafiksäkerheten, särskilt för cyklande barn.

Sollerö Camping – Gesunda

Från Campingen till Gesunda är man idag hänvisad till landsvägen. När "Långbanken" breddades anlades också en fortsättning på gång- och cykelvägen söder om banken till Lerön. Den kom tyvärr, trots varningar, att hamna för lågt och spolades delvis bort vid ett extremt högt vattenstånd och hård vind med höga vågor redan några år efter anläggandet. Nu fungerar den bra som gångstig, men är däremot inte lämpad för cykling. Idéer fanns om en fortsättning ända till Gesunda genom utfyllnader och en påhängd gång- och cykelbro söder om den nya landsvägsbron.

Vi anser att gång- och cykelvägen bör iordningställas hela sträckan Gruddbo – Gesunda och att det bör ingå i kommunens cykelplan. Det skulle göra det möjligt att gå och cykla på en separat väg mellan Sollerön och Mora via Gesunda och Ryssa för motionärer och naturintresserade, i stället för att behöva använda den allt hårdare trafikerade landsvägen. Det skulle också ge bättre åtkomst till Lerön med båthamnen, rodden och båthusen från både Sollerön och Gesunda.

Sträckan Lerön – Gesunda med anslutningen i Gesunda kräver en del funderingar. Kan en breddning och bro norr om landsvägsbron vara ett alternativ? Där finns den gamla banken på åtminstone delar av sträckan, de som kräver mest utfyllnad. Den nybyggnad av hus för både permanent och fritidsboende som sker och planeras nära brofästet i Gesunda ökar behovet av att snarast hitta en bra lösning.

Genom Gesunda och Ryssa

Längs landsvägen genom Gesunda och Ryssa är det på många ställen trångt och dålig sikt. Några sammanhängande gång- och cykelbanor genom dessa byar är emellertid svårt att åstadkomma. Däremot kan åtgärder göras på delsträckor som både stimulerar cykling och avsevärt förbättrar trafiksäkerheten. Övertäckning av diken och breddning av landsvägen kan ge utrymme. Vi uppmanar Mora kommun att ta initiativ till en diskussion med Gesunda Bystugeförening, Ryssa Byförening och Sockenföreningen om gång- och cykelvägar genom dessa byar.

Grusvägarna

Vi vill också påpeka att en god skötsel av grusvägarna i socknen underlättar och stimulerar cyklandet. Det är viktigt att kommunen bättre underhåller de vägar kommunen ansvarar för, främst Bodarna – Kulåra (Kulånisvägen) och Sundsvägen – campingen (Skålviksvägen/"Burmavägen"). Cyklister som cyklat den av Sockenföreningen och

byalagen skötta strandstigen runt Sollerön har tyckt att Burmavägen var det sämsta avsnittet... Kulånisvägen och Skålviksvägen är viktiga som länkar mellan andra vägar, även för cyklande.

Strandstigen

Vi vill framhålla att den strandstig som Sollerö Sockenförening tog initiativ till och som iordningsställdes i samarbete med Mora kommun för mer än tio år sedan nu utnyttjas allt mer, inte minst som cykelled. Det är mycket positivt men kräver också ökat underhåll och förbättringar. Det görs idag av byalagen i samarbete med Sockenföreningen och med hjälp av vindpengar. Kompletterande ekonomiska resurser skulle behövas för en del kostsamma åtgärder som dikning, rörläggning och spångning.

Trafikmiljön på centrala Sollerön

Det är mycket bra att kommunen nu flyttat in staketet vid skolans gymnastiksal och avser att där anlägga en gång-och cykelväg. Vi vill understryka att hela trafikmiljön på "Båkan" med trottoarer, övergångsställen, skyltar, häckar mm bör ses över och förbättras. Åtgärder skulle också behövas vid vägskälet Utanmyra – Bengtsarvet för att förbättra trafiksäkerheten. Mora kommun bör tillsammans med Sockenföreningen och Trafikverket ser över trafikmiljön i stort på centrala Sollerön för att förbättra tillgängligheten och trafiksäkerheten.

Det här bör göras

Gruddbo – Sollerö Camping. Sollerö Sockenförening anser att Mora kommun som en del av kommunens cykelplan bör

- Ta ansvar för gång- och cykelvägen Gruddbo – Sollerö Camping. Snarast genomföra nödvändiga förbättringar i samarbete med Sollerö Sockenförening samt sköta underhåll som snöröjning och klippning av vägrenarna. Ansvaret inkluderar förstas olyckor som kan anses bero på dåligt underhåll av vägen.
- Tillsammans med Trafikverket och berörda markägare förlänga cykelvägen från Levsnäsvägen ända förbi fyrvägs korsningen i Gruddbo.
- Tillsammans med Trafikverket och Sockenföreningen förbättra stigen längs "Långbanken" mellan campingen och Lerön så att också cykling blir möjlig.
- Undersöka alternativ till en gång- och cykelväg Lerön - Gesunda.

Sammantaget skulle de här nämnda åtgärderna vara en viktig del i trafikplaneringen för Gesunda – Sollerö Camping med det expanderande byggandet i Gesunda och allt livligare friluftslivet vid campingen och på Lerön.

Andra angelägna åtgärder. Kommunen bör

- Undersöka möjligheterna att förbättra säkerheten för gång- och cykeltrafiken på Soldvägen ända från Levsnäsvägen till bortom vägskälet Utanmyra – Bengtsarvet på Bengtsarvsvägen.

- Ta initiativ till en diskussion med Gesunda Bystugeförening, Ryssa Byförening och Sockenföreningen om gång- och cykelvägar genom dessa byar
- Bättre underhålla de grusvägar som kommunen ansvarar för.
- Medfinansiera åtgärder på cykelvägen Gesunda - Ryssa och även Ryssa – Vika när den är klar
- Medfinansiera förbättringar av strandstigen runt Sollerön.
- Tillsammans med Sockenföreningen och Trafikverket se över trafikmiljön i stort på centrala Sollerön

Högsta prioritet

Vi vill understryka att förbättringen av gång-och cykelvägen "Vatubuttn" – Campingen inte kan vänta på att cykelplanen är klar. Det måste ske absolut senast våren 2019 innan sommarens gång- och cykeltrafik mellan Sollerön och Gesunda kommer igång.

Samarbete om förbättringar

Vi har haft positiva kontakter med Tekniska förvaltningen och Mora Trafiksäkerhetsråd om vad som behöver göras för att förbättra trafikmiljön i socknen, bland annat åtgärder som vi nämner här. Vi fortsätter gärna det samarbetet. Senare i höst återkommer vi med förslag om förbättringar i Sollerö centrum.

Med vänlig hälsning

Staffan Bond, ordf Sollerö Sockenförening

070-534 13 50